

OBSAH

Předmluva	13
1 Hudebně sociologické myšlení a výzkum v českých zemích	15
2 Rozprava o metodě empirické hudební sociologie	21
2.1 Spor o předmět hudebně sociologického zkoumání	21
2.1.1 Hudební sociologie jako sporná disciplína	21
2.1.2 Tři směry zakládání věd	22
2.1.2.1 Věda „von unten“	22
2.1.2.2 Věda „von oben“	22
2.1.2.3 Hudební sociologie „von hinten“	23
2.1.3 Spor o předmět hudebně sociologického poznání	25
2.2 Hudební vkus, hudební preference a hudebnost	30
2.3 Metodická východiska výzkumu z roku 2001	31
2.3.1 Předmět a cíl výzkumu z roku 2001	31
2.3.2 Volba indikátorů a konstrukce dotazníku	32
2.3.3 Základní a výběrový soubor respondentů	33
2.3.4 Sběr dat a zpracování výsledků	33
3 Sociální statika hudebnosti	34
3.1 Základní údaje o hudebních aktivitách a hudebním vzdělání	34
3.1.1 Návštěva koncertů a operních a muzikálových představení	34
3.1.1.1 I. stupeň třídění	34
3.1.1.2 II. stupeň třídění – vybrané souvislosti	36
3.1.1.2.1 Koncerty populární a rockové hudby	36
3.1.1.2.2 Koncerty folku	40
3.1.1.2.3 Koncerty country music	43
3.1.1.2.4 Koncerty vážné hudby	46
3.1.1.2.5 Jazzové koncerty	51
3.1.1.2.6 Operní představení	54
3.1.1.2.7 Muzikálová představení	58
3.1.1.3 Shrnutí a komparace	63
3.1.2 Vlastní provozování hudby	64
3.1.2.1 I. stupeň třídění	64
3.1.2.2 II. stupeň třídění	66

3.1.3	Hudba na nosičích a internetu	69
3.1.3.1	I. stupeň třídění	69
3.1.3.2	II. stupeň třídění	70
3.2	Mínění o otázkách kulturní politiky	80
3.2.1	Podpora operních divadel a symfonických orchestrů	80
3.2.2	Zastoupení české produkce v rozhlasovém a televizním vysílání	82
3.3	Hudební preference	86
3.3.1	Žebříčky oblíbenosti	86
3.3.1.1	Celá populace	86
3.3.1.2	Žebříčky v jednotlivých sociálních kategoriích	93
3.3.1.2.1	Žebříčky podle pohlaví	94
3.3.1.2.2	Žebříčky podle věku	94
3.3.1.2.3	Žebříčky podle vzdělání	95
3.3.2	Stratifikace hudebních žánrů	97
3.3.3	Souvislosti vybraných hudebních preferencí	100
3.3.3.1	Tradiční jazz	100
3.3.3.2	Klasická vážná hudba	102
3.3.3.3	Dechovka	106
3.3.3.4	Country music	111
3.3.3.5	Rock	115
3.3.3.6	Pop	118
4	Sociální dynamika hudebnosti	122
4.1	Východiska	122
4.1.1	Metodologické předpoklady a cíle komparace	122
4.1.2	Dosavadní výzkumy hudebnosti a hudebních preferencí	123
4.1.2.1	Výzkum 1932	123
4.1.2.2	Výzkum 1947	123
4.1.2.3	Výzkum 1963	123
4.1.2.4	Výzkum 1965/66	124
4.1.2.5	Výzkum 1969	124
4.1.2.6	Výzkum 1969/70	125
4.1.2.7	Výzkum 1973	125
4.1.2.8	Výzkum 1975	125
4.1.2.9	Výzkumy 1981, 1982	126
4.1.2.10	Výzkum 1984	126
4.1.2.11	Výzkum 1986	126
4.1.2.12	Výzkum 1987	126
4.1.2.13	Výzkum 1990	126
4.1.2.14	Výzkum 1998	127
4.1.3	Pojmová a terminologická upřesnění	127
4.2	Preference hudebních druhů, žánrů a stylů	129
4.2.1	Preference vážné hudby jako celku	130

4.2.1.1	Celá populace	130
4.2.1.2	Preference podle pohlaví	131
4.2.1.3	Preference podle věku	131
4.2.1.4	Preference podle vzdělání	132
4.2.1.5	Preference podle profese	132
4.2.1.6	Preference podle typu osídlení	133
4.2.2	Preference symfonické vážné hudby	133
4.2.2.1	Celá populace	133
4.2.2.2	Souvislosti preferencí symfonické vážné hudby	134
4.2.3	Preference opery	141
4.2.3.1	Celá populace	141
4.2.3.2	Souvislosti preferencí opery	143
4.2.4	Preference operety	151
4.2.4.1	Celá populace	151
4.2.4.2	Souvislosti preferencí operety	152
4.2.5	Preference dechovky	162
4.2.5.1	Celá populace	162
4.2.5.2	Souvislosti preferencí dechovky	164
4.2.6	Preference hudebního folklóru	165
4.2.6.1	Celá populace	165
4.2.6.2	Souvislosti preferencí hudebního folklóru	165
4.2.7	Preference jazzu	170
4.2.7.1	Celá populace	170
4.2.7.2	Souvislosti preferencí tradičního jazzu	172
4.2.7.3	Souvislosti preferencí moderního jazzu	175
4.2.8	Preference country music	176
4.2.8.1	Celá populace	176
4.2.8.2	Souvislosti preferencí country	177
4.2.9	Preference folku	179
4.2.9.1	Celá populace	179
4.2.9.2	Souvislosti preferencí folku	180
4.2.10	Preference současné taneční hudby	182
4.2.11	Preference etnické hudby	184
4.3	Hudební aktivity	185
4.3.1	Návštěva koncertů vážné hudby	186
4.3.1.1	Celá populace	186
4.3.1.2	Souvislosti návštěvy koncertů vážné hudby	189
4.3.2	Hra na hudební nástroje	195
4.3.2.1	Celá populace	195
4.3.2.2	Souvislosti hry na nástroj	196
5	Sociální kritika hudebnosti	202
5.1	Pokus o restituci pojmu hudební vkus	202

5.2 Pokus o empiricky založenou typologii posluchačů	205
5.2.1 Typologie posluchačů v hudební sociologii	205
5.2.2 Segmentace hudebního publika	206
5.2.2.1 Brass & Country	207
5.2.2.2 Love All	210
5.2.2.3 Sweet Melodies	212
5.2.2.4 Pop Only	213
5.2.2.5 Classical Tradition	215
5.2.2.6 Soft Rock	218
5.2.2.7 Hard Core	219
5.2.3 Sociální obrysy segmentace hudebního publika	221
5.2.4 Segmentace publika a sociální teorie	225
5.3 „Chut“ cizího podle českého gusta	227
5.4 Pokus o neempirickou ideální typologii: typy hudebního chování po čtyřiceti letech	231
Literatura	235
Seznam tabulek	240
Seznam grafů	244
Přílohy	248
Příloha 1: Žebříčky podle pohlaví	248
Příloha 2: Žebříčky podle kategorií věku	250
Příloha 3: Žebříčky podle vzdělání	256
Příloha 4: Hudební aktivity a názory na kulturní politiku podle jednotlivých klastrů	260
Příloha 5: Sociální obrysy segmentace	267
Příloha 6: Dotazník	271